

Brothers on Bikes

RIJ DE OORLOG UIT JE KOP

Van ver hoor je het geronk al aankomen. Eerst komen de blauwe zwaailichten van de Marechaussee. Daarachter rijden bijna tweehonderd motoren. Van Harleys tot BMW's, met en zonder vlaggen, maar allemaal hebben ze één ding gemeen: de berijders zijn veteranen.

Vriendschap en verbondenheid zijn voor veteranen heel belangrijk.

F De één heeft als luchtmachtgeneraal een commando geleid in Uruguan, de ander heeft vanuit de landmacht gevochten als 'blauwhelm' tijdens de Dutchbad in Sobrenica en een derde heeft als marinier de kust van Haïti beschermd. Alle mannen en een enkele vrouw die meededen aan de Veteranen Motorrit hebben zo hun eigen verhaal. Het zijn verhalen van oorlog, van heimwee en van broederschap. Het motorrijden brengt hen samen.

'Ik zit al tien jaar thuis, omdat de oorlog in voormalig Joegoslavië me gek gemaakt heeft. Dit is de eerste keer dat ik weer tussen zoveel mensen ben. Vreemd genoeg blijf ik relaxt', vertelt Peter'. Hij is 34 jaar en liep tien jaar geleden een posttraumatische stressstoornis (pts) op. 'Vroeger was ik gewoon een actieve gozer. Altijd onder de mensen en lekker bezig. Nu zit ik vaak bij mijn moeder en moet ik door haar verzorgd worden.' Er verschijnen tranen in Peters ogen. Het is lastig te accepteren dat de figuurlijke emmer steeds op overstromen staat. Waar mensen vaak bedreigend overkomen, voelt hij zich bij de andere veteranen veilig.

Verbonden

Bijna tweehonderd veteranen verzamelen zich met hun motor op verschillende militaire bases in Nederland. Vanuit de vier windrichtingen vertrekken zij allemaal vroeg in de ochtend richting het Veteranenbos op landgoed Vrijland, Arnhem. Daar ontmoeten ze elkaar. Groep Noordwest wordt vanaf de marinekazerne in Den Helder 'afgeduwd' door vice-admiraal Matthieu Borsboom. Ondanks de regen, zit de sfeer er goed in. Luid toeterend

En maar grijnzen, ondanks de regen.

vertrekken de bijna vijftig motoren naar hun eerste tussenstop in Amsterdam. Daar bewonderen de mannen elkaars motoren en badges op de hesjes. 'Waar ben jij geweest?' vragen de mannen aan elkaar. 'Cambodja'. De eerste knikt begrijpelijk. 'Dat zal je zwaar gevallen zijn.' De mannen kloppen elkaar gebroederlijk op de schouder. Ze kennen elkaar pas net, maar als veteranen onder elkaar, is een half woord genoeg.

'Tijdens deze motorrit vind ik weer het kameraadschap terug van vroeger tijdens een uitzending', vertelt Rob van Nieuwkaastel.

Na de Tweede Wereldoorlog begonnen in Amerika veel veteranen samen met motorrijden. Het was een manier om zich samen te onderscheiden van de burgermaatschappij door wie ze zich onbegrepen voelden. Tijdens de laatste Rolling Thunder eind mei dit jaar, reden zo'n 400.000 veteranen met hun motor rondom het monument in Washington. In Nederland is de groep minder massaal, maar ook hier zijn er veel veteranen die motorrijden. Voor Rob is het een manier om zijn hoofd leeg te maken. 'Het is het vrijheidsgevoel', vertelt hij. Rob heeft pts opgelopen na zijn uitzendingen naar Cambodja en Bosnië. Voor hem is het motorrijden een medicijn. Ook Peter heeft het motorrijden nodig, maar dan wel op een andere manier. 'Het is echt een uitlaatklep. Soms zie ik weer al die nare beelden voor me. Dan trek ik het gas even helemaal open. Die kick van het balanceren op het randje van leven en dood, heb ik nodig. Ik heb dan het gevoel dat ik alles in eigen hand heb.'

Vechtmachines?

Voor ze het Veteranenbos binnenrijden, pauzeert de groep nog even in Voerendaal. Nietsvermoedende winkelende mensen kijken verschrkt op als de vijftig motoren midden in het centrum parkeren. Een motoragent kijkt twijfelend toe. Eigenlijk is dit tegen de regels. Remko Klein rijdt op de agent af. 'Gaat u ons nu allemaal bekeuren? Want dan help ik wel even met schrijven', zegt hij. De agent lacht. 'Nee, laten we dat maar niet doen', zegt hij terwijl hij zijn eigen motor start en wegrijdt.

'Veel mensen zijn een beetje bang voor ons als we met onze leren jaszjes aankomen. We hebben een

Stop onderweg. De motoren staan keurig opgelijnd.

Joop van de Vijver was met 87 jaar de oudste veteraan.

Gevaarlijk ogende kerels met een klein hartje.

keer gehad dat we met Motorclub the Veterans een dorp binnenkwamen waar de café-eigenaar gelijk de tent sloot. Als ze zien dat wij militair zijn geweest, denken ze gelijk dat we vechtmachines zijn', vertelt een grote man met snor en leren jack. Hij vindt het jammer dat mensen zo reageren. 'We zijn stoere jongens, maar hebben een klein hartje.' Joop van de Vijver kijkt glimlachend naar alle motoren op het plein. Met zijn 87 jaar is hij de oudste veteraan die meerrijdt met de motorrit. 'Ik werd in '42 uitgezonden naar Indonesië als motorkoerier. Ik reed ook toen op een Harley. Ik werd vooruit gestuurd om een aanval van de Jappen tegen te houden. Dat lukte niet, want ze waren met veel te veel. We reden veertien dagen lang door, zonder eten en zonder te slapen. Op de terugweg reed ik van vermoeidheid in een greppel. Die val was mijn redding, want toen ik de volgende dag weer bij bewustzijn kwam in een ziekenhuis, met verband om mijn hoofd, bleek dat al mijn maten gedood waren. Ze waren in een hinderlaag gelopen en door de Jappen afgeslacht.' Het zijn de herinneringen die juist nu boven komen. Maar Joop vindt het prachtig om zo weer even militair te zijn met zijn Harley. 'Het is waarschijnlijk wel de laatste keer dat ik zo'n rit kan maken', zegt hij met een lach in zijn ogen. 'Het is prachtig, toch?'

Reünie

Aangekomen in het Veteranenbos, is het met een reünie. De bijna tweehonderd motorrijders knuffelen elkaar en slaan elkaar op de schouder. 'Het is waardevol om hier je maten weer te ontmoeten', vertelt Rob. 'In vier maanden uitzending deel je

zoveel samen. Ik vertel mijn maten tijdens die maanden vaak zelfs meer dan dat ik mijn vrouw vertel. Het zijn vriendschappen voor het leven.' Als alle mannen opgesteld worden voor het officiële gedeelte van de motorrit, de uitreiking van een lintje aan de oprichter van het Veteranenbos, komt weer even de jonge militair boven. 'Geef Acht!' schreeuwt de commandant. Alle maten gaan netjes in de houding staan. De discipline zit er nog in. Dat is tijdens de hele rit te merken. Stipt op tijd vertrekt de groep naar de kazernes, netjes in baksteenformatie de aanwijzingen van de voorste rijder opvolgend. Vannacht slaapt iedereen in boogtenten op veldbedjes. Ook dat is voor veel mannen nostalgisch.

'We begonnen ooit op een veldbedje en nu eindigen we ook weer op een veldbed', zegt een oude veteraan lachend. Morgen is de laatste dag. Dan rijden ze met tweehonderd man naar het Malieveld in Den Haag. De A12 van Zoetermeer naar Den Haag wordt ervoor afgesloten. Trots rijden de veteranen de stad binnen. Voel mensen blijven even staan als ze de indrukwekkend lange stoet motorrijders voorbij zien komen. Het is voor deze mannen belangrijk om gezien en erkend te worden voor wat ze hebben gedaan tijdens de oorlogen en vredesmissies. 'We zijn geen stoere klootzakken in leren jassen. Wij zien er misschien stoer uit, maar van binnen zijn veel van ons gewond', zegt Peter.

MC'S EN MG'S

In Nederland zijn verschillende motorclubs (MC's) en motorgroepen (MG's) speciaal voor veteranen. De grootste motorclub is 'Veterans MC'. Ze hebben drie afdelingen: noord, midden en zuid. Elke vrijdag ontmoeten ze elkaar en ze organiseren verschillende keren per jaar een nationale en internationale motorrit.

'Veterans MC is vergelijkbaar met andere MC's in Nederland, met het grote verschil dat bij ons alleen veteranen lid mogen worden', vertelt de president van Veterans MC First in Midden-Nederland. 'Bij Veterans MC is dezelfde soort hiërarchie te vinden als in het leger.'

De functie van de motorclubs en motorgroepen is natuurlijk: elkaar ontmoeten. Sommige veteranen vinden het

lastig om in de 'burgerwereld' te functioneren. Voor de MC's en MG's komen de mannen de deur uit. Ze ontmoeten elkaar en begrijpen elkaar in het oorlogsverleden en in het motorrijden.

De Blue Helmets Motor Group is de grootste motorgroep. Het is ooit opgericht door de Midden-Oosterveteranen. Zij ontmoeten elkaar in een café en steeds vaker spraken de mannen met elkaar af om samen met de motor te komen. Daar ontstond de motorgroep uit. Ze organiseren elke maand een motorrit. 'Hier is geen hiërarchie, maar wel het groepsgevoel', vertelt één van de oprichters. 'Wij steunen elkaar. Maar ook als er iets is met de familie van één van onze leden, staan we klaar.'

*Wegens privacyredenen is Peter een pseudoniem